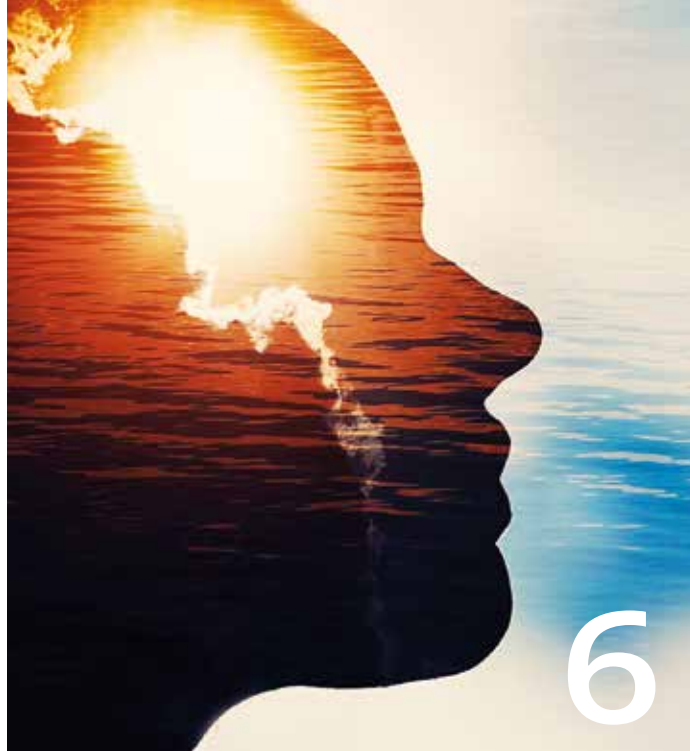

SPECIAL:
**EEN STERK WELZIJNSBELEID
TIJDENS EEN BELANGRIJK
VERKIEZINGSJAAR**

**VAN CHAOS
NAAR COÖRDINATIE:
DE MAGIE VAN
HET GEÏNTEGREERD
BREED ONTHAAL**

**LADIES' CIRCLE
41 GENT - LEIELAND:
FRIENDSHIP & SERVICE**

VERDER IN DIT NUMMER:

14

Dankzij

Ladies' Circle 41 Gent - Leiland

15

Column: Opgeklopt

Kijk verder dan de druppels

In gesprek: Van chaos naar coördinatie: de magie van het Geïntegreerd Breed Onthaal

Hoe verhoog je de toegankelijkheid van de lokale sociale hul- en dienstverlening? Hoe pak je onderbescherming aan? Collega Marc en GBO-coördinator Steffi doen het GBO-verhaal uit de doeken.

Achter de schermen: Samen aan het woord: ons jaarverslag 2023

We hebben er maandenlang toegewijd aan gewerkt: ons jaarverslag over 2023. Gevuld met inzichten van onze gewaardeerde partners, verrassende citaten van onze cliënten en inspirerende video-interviews met onze toegewijde collega's. Ze komen allemaal aan het woord.

10 jaar CAW Oost-Vlaanderen: Memorandum 2024: onze actiepunten voor een sterk welzijnsbeleid tijdens een belangrijk verkiezingsjaar

In 2024 trekken we tot twee maal toe naar de stembussen. Hét moment om mentaal welzijn hoog op de politieke agenda te krijgen! Daartoe schreven we 'Memorandum 2024', met 5 thema's die volgens ons in Oost-Vlaanderen prioritair zijn om aan te pakken op (boven)lokaal niveau.

Colofon

Magis is het externe infomagazine van CAW Oost-Vlaanderen. Het blad verschijnt driemaandelijks. Jaargang 11, nummer 2.

Redactie: Geert Hillaert – Alain Slock
Peter Vercauteren - Noël Callebaut
Kathy Bleck - Marco Baeten
Lay-out: One Advertising – www.one-advertising.be
Copywriting: Christine Bonheure, Magelaan
Foto's: istock en Wahab Janjua

Informatie in verband met abonnementen:
communicatie@cawoostvlaanderen.be

V.U. Geert Hillaert, CAW Oost-Vlaanderen vzw,
Visserij 153, 9000 Gent
Ondernemingsnummer 0508 774 601 - RPR Gent

Editoriaal

Het is al vaak gezegd en geschreven geweest: 2024 is een belangrijk verkiezingsjaar. Zo'n kantelpunten doen ons tegelijk achterwaarts als voorwaarts kijken. Het is verstandig om zo nu en dan over onze schouder te kijken naar wat geweest is, om te anticiperen op wat komen zal. Immers, legt het verleden niet de basis voor de toekomst?

Traditioneel werpen we met een

jaarverslag een blik terug op het voorbije jaar, en ook het onze volgt die redenering. In dit nummer van Magis geven we je er een voorproefje van, op pagina's 6 en 7, met een QR-code die naar de volledige versie leidt.

Vooruitkijken doen we vervolgens niet alleen voor onszelf, maar vooral voor de samenleving, en met bijzondere aandacht voor degenen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Ons memorandum 2024 illustreert het perfect. Dit document, bijna even

uitgebreid als ons jaarverslag en opgesteld voor de verkiezingen in 2024, bevat concrete actiepunten die we aan politici en beleidsmakers voorleggen, met de nadruk op het belang van psychisch welzijn. De groeiende maatschappelijke aandacht hiervoor, met name na de coronapandemie, vereist dat we een nóg prominentere rol spelen binnen het bredere hulpverleningsveld. Hoe kunnen we anders dan daarop antwoorden formuleren? En dat is precies wat we in deze Magis doen, vanaf pagina 8.

Je vindt het memorandum van CAW Oost-Vlaanderen op www.caw.be/memorandum2024-oost-vlaanderen. Laat ons gerust weten wat je van onze voorstellen vindt, of met welke vragen je zit.

Geert Hillaert
Algemeen directeur
CAW Oost-Vlaanderen
geerthillaert@cawoostvlaanderen.be

Van chaos naar coördinatie: de magie van het Geïntegreerd Breed Onthaal

Lokale hulp- en dienstverlening worden toegankelijker via een partnerschap dat bekend staat als Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO). Deze samenwerking tussen CAW, OCMW en de diensten maatschappelijk werk van ziekenfondsen heeft als doel onderbescherming aan te pakken en toegankelijkheid te verhogen door mensen in kwetsbare situaties te identificeren en hen proactief in contact te brengen met de nodige ondersteunende diensten. Marc De Veirman (Coördinator CAW) en Steffi Beyaert (GBO coördinator Vlaamse Ardennen) leggen uit.

Marc: "In het verleden hadden de partners weinig verbinding met en vertrouwen in elkaar. Hierdoor werd de cliënt regelmatig van het kastje naar de muur gestuurd. Het GBO heeft daar een eind aan gemaakt door te focussen op verbinding, gedeelde verantwoordelijkheid/uitdagingen en expertisedeling. Nu wordt er meer ingezet op

elkaars sterktes in plaats van elkaar te gaan ontkrachten. GBO Gent ging jaren geleden als proeftuin aan de slag. Daaruit ontstond een structurele samenwerking waar expertise gedeeld wordt, nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt en concrete praktijken ontwikkeld, onder meer met betrekking tot dak- en thuislozen. Zowel in grote groep als in werkgroepen bouwen we verder aan een betere en duurzame samenwerking tussen verschillende partners binnen het GBO en dat levert resultaten op. Zo zorgt het bestaan van de nachtopvang binnen Gent ervoor dat we binnen het GBO op zoek gaan naar structurele samenwerking met de bestaande trajecten. Daar waar geen nachtopvang voorzien is, moet de GBO-samenwerking op zoek naar andere vindplaatsen en doelgroepen."

Steffi: "De partners in De Vlaamse Ardennen zeggen wel eens dat we op een TGV zitten, zo snel gaan we vooruit.

Steffi Beyaert

Ik startte pas vorig jaar als coördinator, maar later opstarten had zo zijn voordelen. Zo kon ik meteen aan de slag met zaken die hun nut al hadden bewezen in andere regio's. Ik ging bij alle partners individueel langs, vroeg hen uit over hun verwachtingen en noden en merkte dat ze allemaal evenveel goesting hadden om samen te werken aan hetzelfde doel. Daardoor konden we snel concreet aan de slag met problemen die op verschillende locaties terugkwamen. Zo leerden de partners van elkaars aanpak in het omgaan met het beroepsgeheim en privacy van cliënten. Op basis daarvan maakten we afspraken over hoe de partners cliëntgegevens kunnen delen en vlot schakelen met het oog op een efficiëntere, gecontinueerde hulpverlening met betrokkenheid van de cliënt."

**"We zitten precies op een TGV,
zo snel gaan we vooruit"**
Stuurgroep Vlaamse Ardennen

Marc: "Belangrijk is dat het niet blijft bij het herkennen van problemen, maar dat we ook samen naar oplossingen zoeken. Door mogelijke oplossingen aan te reiken en de concrete meerwaarde van samenwerking aan te tonen ervaren maatschappelijk werkers de kracht van GBO, want door samen te werken leg je linken en bruggen. We

Marc De Veirman

willen hierbij niet alleen doelgroepen bereiken die we tot nu toe niet zien, maar elke burger een betere hulpverlening en efficiëntere service bieden. Elkaars expertise, mogelijkheden en beperkingen kennen zorgt ervoor dat we cliënten beter kunnen connecteren met andere diensten. Door de lagere drempels tussen medewerkers nemen we veel vlugger en rechtstreeks contact met hen om een afspraak te regelen en warm te schakelen."

Steffi: "Op het laatste overleg met de hulpverleners hoorde ik een praktijkvoorbeeld waarvan ik kippenviel kreeg. En toen dacht ik: "Dat is waarom we GBO nodig hebben!" Om de brug tussen partners te maken, samen te overleggen, samen rond cliënten te gaan staan, nieuwe inzichten te krijgen en nieuwe initiatieven op te starten. In onze focus op onder meer kwetsbare gezinnen met kinderen werken we met zijn allen beter samen met scholen en gaan we actief op zoek naar manieren om gezinnen naar bestaande initiatieven toe te leiden."

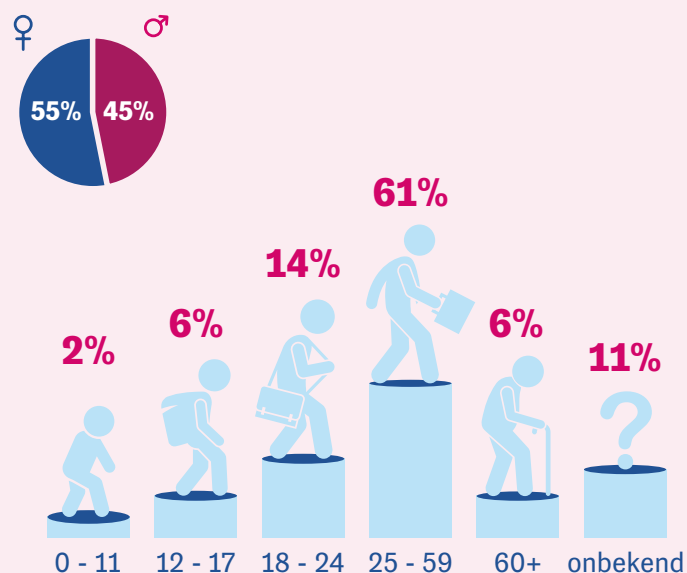
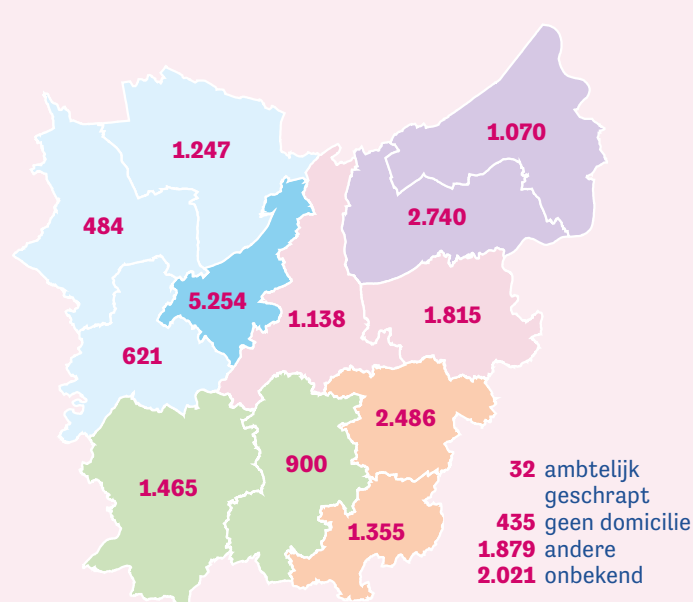
Marc: "Het gaat erom samenwerking aan te gaan en niet om telkens opnieuw het warm water uitvinden. In de GBO-samenwerking is het niet alleen belangrijk op zoek te gaan naar de juiste vindplaatsen. We moeten ook de plaatsen waar er hulpverlening is toegankelijker maken voor mensen die hulp nodig hebben en dat koppelen aan een bestaand aanbod."

Samen aan het woord: ons jaarverslag 2023

In ons jaarverslag van 2023 nodigen we je uit voor een fascinerende reis, waar we samen de belangrijkste dilemma's bespreken, de uitdagingen aangaan en de successen vieren die voortkomen uit onze gezamenlijke inspanningen. Op de pagina's van dit verslag vind je een schat aan informatie. Door heldere infographics laten we zien hoeveel mensen we hebben bijgestaan en welke obstakels zij hebben overwonnen. Maar achter deze cijfers schuilen verhalen van moed, doorzettingsvermogen en samenwerking.

Laten we samen terugblikken op het afgelopen jaar, vol uitdagingen en overwinningen, en gezamenlijk vooruitkijken naar wat de toekomst brengt.

CAW Oost-Vlaanderen verleende in 2023 hulp aan 24.942 mensen

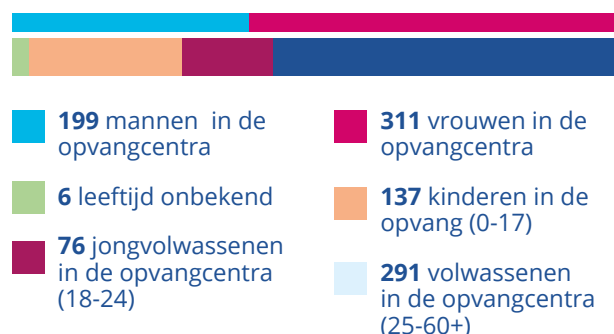
Voorkomen en bestrijden van dak- en thuisloosheid

Hoewel dakloosheid een groeiend probleem is – de daklozentellingen liegen er niet om – wordt de problematiek amper aangekaart in onze samenleving. Bij CAW streven we ernaar om dak- en thuisloosheid te voorkomen door vroegtijdige begeleiding in te zetten bij de eerste tekenen van woonproblematieken zoals relationele problemen, dreigende uithuiszetting of schulden. Maar zolang we dak- en thuisloosheid niet kunnen uitbannen, passen we de Housing First-methodiek toe: eerst onderdak bieden, dan andere problemen aanpakken.

Het uiteindelijke doel? Een permanente, duurzame woning voor elke dak- of thuisloze. Echter, door de schaarste aan woningen blijven we kwalitatieve opvangprojecten opzetten om hen minstens tijdelijk onderdak te bieden.

6.831 mensen met een vraag over wonen

510 mensen in de opvangcentra (excl. beveiligde opvang en crisisopvang)

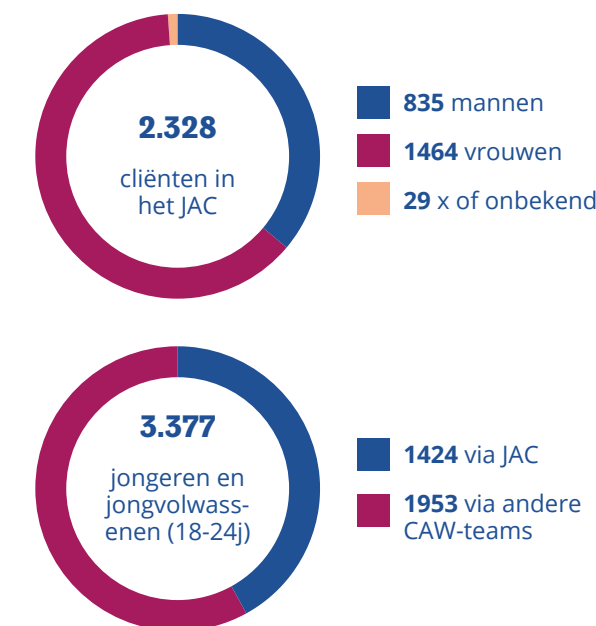
Vroegdetectie en hulpverlening aan maatschappelijke kwetsbare jongeren en jongvolwassenen

Jongeren en jongvolwassenen zijn de toekomst, maar ook de jonge burgers van vandaag. Vooral tijdens de overgang naar volwassenheid zijn ze kwetsbaar, omdat dit een tijd is van proeven, proberen en – soms – ploeteren. We streven ernaar om proactief met hen in contact te komen, hun rechten te waarborgen, obstakels weg te nemen en door interdisciplinaire samenwerkingen passende antwoorden te bieden op hun vragen en zorgen.

1.063 modules voor jongeren en jongvolwassenen

- TOP 5:
- 133 begeleiding slachtofferschap
 - 109 woonbegeleiding ambulante
 - 103 woonbegeleiding met verblijf
 - 90 begeleiding precair verblijf
 - 82 begeleiding aan jeugdhulpverleners

21,7% van de cliënten van CAW Oost-Vlaanderen is jonger dan 25 jaar

Hulpverlening aan mensen in een precaire verblijfsituatie

In 2023 zagen we wereldwijd opnieuw tragische gebeurtenissen, waarbij telkens onschuldige burgers het zwaarst getroffen werden. Bij ons CAW merkten we een toename in vragen van mensen op de vlucht, in precaire situaties, of met een migratieachtergrond.

We laten hen niet in de kou! Onze medewerkers worden intern opgeleid om hen te ondersteunen. We starten nieuwe projecten voor deze groep, schalen succesvolle aanpakken op, en werken samen met lokale besturen aan een inclusief en cultuursensitief beleid.

2.057 mensen met een vraag over migratie

1.038 consulten, 897 onthalen, 7 sessies gezinshereniging

Bekijk de andere cijfers!

Memorandum 2024: onze actiepunten voor een sterk welzijnsbeleid tijdens een belangrijk verkiezingsjaar

Het kan iedereen overkomen: in een situatie belanden die je aan het wankelen brengt. Het CAW is het eerste aanspreekpunt voor mensen die zich op zo'n kwetsbaar moment in hun leven bevinden, om wat voor reden dan ook. Maar het welzijn en de mentale gezondheid van mensen staan onder druk. En als de komende jaren niet voldoende middelen vrijgemaakt worden, kan ook niet tegemoet gekomen worden aan de (nieuwe) noden binnen onze samenleving. In 2024 trekken we tot twee maal toe naar de stembussen. Hét moment om mentaal welzijn hoog op de politieke agenda te krijgen! Daartoe schreven we 'Memorandum 2024', met 5 thema's die volgens ons in Oost-Vlaanderen prioritair zijn om aan te pakken op (boven)lokaal niveau.

Speciaal voor deze editie van Magis, spraken we 5 collega's over het memorandum of hun bijdrage eraan.

"In functie van de noden die er zijn, moeten we de krachten bundelen." *Barbara Beusaert, (beleidsmedewerker) over het memorandum*

Wat is het nut van een memorandum?

"We willen het thema welzijn bovenaan de politieke agenda plaatsen. Het is nu een belangrijk moment omdat alle

Barbara Beusaert

partijen hun verkiezingsprogramma's aan het schrijven zijn. We willen vooraf het gesprek aangaan met politici, maar er ook op terugkomen na de verkiezingen, als de bestuursakkoorden gesloten worden."

Welke zaken zijn prioritair?

"Er zijn vijf prioriteiten die we naar voor schuiven: Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO), dak- en thuisloosheid, preciaire verblijfssituaties, kwetsbare jongeren en jong-

volwassenen, en familiaal geweld. Voor elke prioriteit formuleerden we acties die gerealiseerd kunnen worden op lokaal niveau. Doordat lokale besturen de regie voeren hebben ze een grote impact op deze prioriteiten."

Welk proces is er intern afgelegd om deze te bepalen?

"We reflecteerden over hetgeen we van lokale besturen verwachten in het kader van de doelstellingen van ons beleidsplan, en vertaalden dit in concrete acties. We maakten deze oefening met de directie, het beleidsteam, en de themaverantwoordelijken. We willen nog veel meer vertrekken vanuit een omgevingsanalyse. Bijvoorbeeld in het kader van dak- en thuisloosheid zeggen we: lokaal bestuur, werk alsjeblieft mee aan de tellingen zodat we een goed beeld krijgen van de doelgroep en de problematiek. In tweede instantie willen we dat er meer wordt samengewerkt tussen partners, zodat we samen, en elk vanuit onze sterktes een antwoord bieden op de uitdagingen uit de analyses."

Kan je nog iets zeggen over het Vlaams memorandum?

"In dat memorandum worden er 7 speerpunten voor een sterk welzijnsbeleid naar voor geschoven (n.v.d.r.: meer info op www.caw.be/memorandum). Een verschil is dat de 11 CAW's in Vlaanderen en Brussel in het Vlaams memorandum vooral het accent leggen op hetgeen ze in de toekomst nog meer willen doen. Concreet gaat het om extra investeringen die ze van de Vlaamse overheid verwachten, en die volgens de CAW's nodig zijn op basis van gezamenlijke vaststellingen op het terrein, en op basis van de noden van mensen."

Waar hoop je op als resultaat van de memoranda?

"De memoranda laten politici kennismaken met het CAW. Nog te weinig weten ze wie we zijn of waar we voor staan. Dus, het is een goede manier om ons te profileren, en aan te tonen welke meerwaarde we bieden. Door het memorandum hebben we een aanknopingspunt om met hen in dialoog te gaan. Hopen dat de acties die we voorop stellen zullen worden overgenomen in de partij-

programma's en bestuursakkoorden is misschien wat te ambitieus. Maar daarnaast vragen we niet om méér middelen, maar om werk te maken van analyses, en bovenlokale samenwerking te versterken. Het gaat veel meer over de daadkracht van lokale besturen en het opnemen van hun regierol, zodat we samen met hen en andere hulp- en dienstverleningsactoren een warm, onze doelstellingen verwezenlijken."

"Het is belangrijk dat we zoeken naar complementariteit, en samenwerking met diensten die net als wij voor toegankelijkheid instaan."

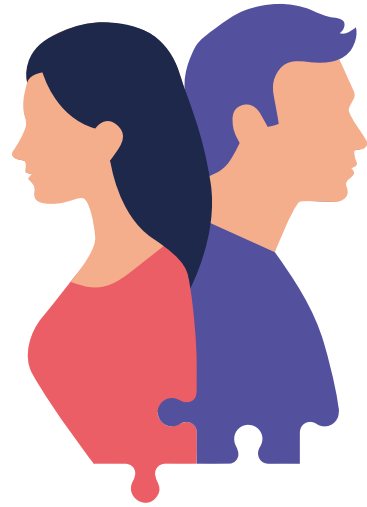
Marc De Veirman, coördinator, over GBO

Ben je tevreden met de manier waarop het memorandum tot stand is gekomen?

"Het is geen memorandum dat zomaar op mijn hoofd is gevallen, ik werd erbij betrokken. De toegankelijkheid wordt ook als een speerpunt benoemd, en de visie komt overeen met hoe ik naar de zaak kijk: toegankelijkheid is belangrijk, maar we realiseren ons ook dat we als CAW hiervoor maar beperkte middelen krijgen. Dus het is belangrijk dat we zoeken naar complementariteit, en samenwerking met diensten die net als wij voor toegankelijkheid instaan."

Zet je dan vooral in op telefonische bereikbaarheid?

"Het 0800-nummer (n.v.d.r.: 0800 13 500, waarmee in heel Vlaanderen en Brussel gratis telefonisch contact kan

opgenomen worden met het CAW) heeft een enorme vlucht genomen. In 2019 zaten we in Oost-Vlaanderen aan 13.000 binnenkomende oproepen, en in 2022 waren er dat al 23.000. Dan kan je moeilijk zeggen dat het niet werkt. Niet dat we geen andere vormen van onthaal meer aanbieden, maar we moeten aantonen dat telefonisch onthaal relevant is.”

Hoe staat het met de andere GBO-partners, de OCMW's en de mutualiteiten?

“Er zijn 12 GBO-samenwerkingsverbanden in Oost-Vlaanderen, en daarvan zijn er geen twee identiek. Dus het is wel een gemis dat Vlaanderen deze samenwerking niet meer gestroomlijnd heeft vormgegeven. Maar ik denk wel dat de samenwerking tussen die drie diensten verbeterd is door GBO.”

Staan er nieuwe dingen op stapel in 2024?

“We gaan met een onthaalfow werken, en er de grootste gemene deler uithalen, want in Aalst is kwetsbaarheid niet hetzelfde als in Meetjesland. Ten tweede: hoe zit het nu met de toegankelijkheid, wie is er wanneer open, en hoe kunnen we er een combinatie van maken? En tot slot, misschien moeten we meer samenwerken rond vorming, en hier ook meer tijd voor maken. Want we moeten af van de vaststelling dat mensen van het onthaal gewoon geen tijd hebben om vorming te volgen.”

Worden er in het kader van GBO nog nieuwe tools ontwikkeld?

“In 2023 is er een nieuwe vorm van rechtenverkenner uitgetest geweest. Alle diensten in het GBO hebben hieraan meegewerkt. Deze computergestuurde tool is veel diepgaander dan de vorige, en moet een beter resultaat opleveren. In Oost-Vlaanderen hebben we gewerkt rond een minimale vraagverheldering: we moeten vermijden dat er “een onthaal na onthaal” gebeurt. Dat is de tweede tool, en de derde is rond supervisie en intervisie. Dus er beweegt wel wat, maar dat mag ook wel na vijf jaar.”

Zit de coaching van de GBO-coördinatoren hier ook in?

“Wij willen de GBO-coaching extra vorm geven. Als er nog meer GBO-coaches nodig zijn, willen wij hen tewerkstellen en ondersteunen. Want we zien dat in alle twaalf GBO-zones samen 70% van de vragen en antwoorden hetzelfde zijn. Dus je kan bijvoorbeeld hiermee aan de slag door aan uitwisseling te doen in een provinciale werkgroep. Dat is veel efficiënter dan twaalf keer dezelfde oefening maken. De resterende 30% kan je dan lokaal laten invullen. Wij willen hierop inzetten om dit verder te professionaliseren.”

Hoe zie je GBO verder intern evolueren?

“Wat mij opvalt, is dat de overtuiging om hier sectoraal werk van te maken veel groter is dan in het begin van GBO. Het helpt ook enorm dat we nu duidelijk zeggen wat we doen, wat vraagverheldering is, welke trajecten we lopen met kwetsbare doelgroepen enzovoort. Ook de consultfunctie: 0800 is voor burgers, maar we hebben ook aparte lijnen die in de voormiddag bereikbaar zijn voor diensten. De winst zit ook in het wederzijds vertrouwen over de vraagverheldering. Vroeger moest de cliënt telkens opnieuw zijn verhaal doen omdat we niet zomaar geloofden wat bijvoorbeeld een OCMW-medewerker zei, en omgekeerd.”

Wat zijn nog knelpunten?

“Gegevensdeling, privacy, en GDPR komen hierbij steeds terug. Het is goed dat we niet zomaar gegevens delen

met eender wie, maar voor kwetsbare mensen betekent dit vaak dat ze daardoor de hulp niet krijgen die ze nodig hebben. Op dit moment komt het erop neer dat we expliciet toestemming vragen aan de cliënt, en waar mogelijk de communicatie via de cliënt laten verlopen. Voor zeer kwetsbaren is dat onrealistisch, dus ik hoop dat we hier ooit uitraken.”

“Dak- en thuisloosheid is een probleem dat kan opgelost worden met voldoende politieke moed”

Els Goossens, coördinator, over dak- en thuisloosheid

Welke zaken vind je zelf prioritair?

“Bij jongeren en jongvolwassenen denk ik aan de proactieve contactname, vooral bij jongeren die in de transitieleeftijd zitten: de overgang van minderjarig naar meerderjarig. En wat betreft dak- en thuislozen: laat ons vooral de problematiek in kaart brengen, dus lokaal bestuur: werk mee aan de tellingen. Bovenlokaal: het hele continuüm van preventie tot permanent wonen. Ga na waar de lacunes zijn, en laat ons ze proberen samen in te vullen via bovenlokale netwerken. Voor mensen in een precare verblijfssituatie: investeer in deze groep. Vooral mensen zonder papieren: laat ons die boven water halen en ermee aan de slag gaan. Ongeacht wat het resultaat is, een verblijfsvergunning of een terugkeer.”

Als we naar het thema dak- en thuislozen gaan, wat zal CAW doen voor deze doelgroep?

“De huisvestingsmaatschappijen en de sociale verhuurkantoren zijn samengesmolten tot één woonmaatschappij. Het CAW heeft hier zwaar op ingezet en dat resulteert nu wel. We hebben een hoop permanente woningen voor dak- en thuislozen binnen de tweede pijler van versnelde toewijs. Ook hebben we een aantal Housing First-projecten binnen pijler drie kunnen fixen. De uitdaging zal nu zijn om ervoor te zorgen dat die mensen allemaal goed begeleid kunnen worden. We zijn ook intern aan het bekijken hoe we zelf structureel iets kunnen doen rond huisvesting. We zoeken hierbij allang partners bin-

nen de woonmaatschappijen, lokale besturen, of private partners, maar dat komt moeilijk van de grond. Dus nu gaan we eens kijken of we organisatorisch zelf iets kunnen doen, bijvoorbeeld met het aanbod van particulieren dat we soms krijgen.”

Heb je een idee of er iets gerealiseerd is van het vorige memorandum?

“De bedoeling van een memorandum is een zaadje planten, en dan hopen dat iemand het water geeft waardoor het begint te groeien. Ik hoop wel dat wonen een verkiezings Thema wordt. Dak- en thuisloosheid is een probleem dat kan opgelost worden met voldoende politieke moed: het creëren van voldoende woonoplossingen. En zolang dat niet gebeurt, zullen wij tijdelijke opvang voorzien voor een bepaalde groep.”

Wat doet het CAW zelf om wonen onder de aandacht te brengen en te houden?

“Echt grote acties staan niet op stapel, maar we springen mee op de kar telkens wanneer het Thema in de actualiteit komt. Een typisch voorbeeld is de vrieskou, dan krijgen daklozen altijd wat persaandacht. Ook met het huurdersplatform nemen we elke gelegenheid te baat om in de media te komen.”

Hoe sta je tegenover het Vlaams memorandum?

“Het is goed dat er ook naar de Vlaamse en federale niveaus signalen worden gegeven. Ik zie dezelfde dingen wel terugkeren. Er zitten natuurlijk wat accentverschillen in, ook omdat men de grootste gemene deler neemt. Maar het is goed dat het er is, en ik sta volledig achter de inhoud.”

“We zien dat zeer intensieve begeleiding van mensen die als het ware uit een overlevingsmodus komen zijn resultaten afwerpt.”

Dirk Bamelis, themaverantwoordelijke, over perspectief bieden aan mensen in precare verblijfssituaties en mensen met een migratieachtergrond

Ben je tevreden met de manier waarop het memorandum tot stand is gekomen?

“Het is goed dat precair verblijf in het memorandum opgenomen is, want we zien dat zeer intensieve begeleiding van mensen die als het ware uit een overlevingsmodus komen zijn resultaten afwerpt. We hebben 21 mensen in opvang gehad, en daarvan hebben er al negen een wettig verblijfsstatuut bekomen. Door wat context te geven, en ze te versterken in hun mogelijkheden, is dit omgebogen naar een positief resultaat.”

Welke projecten lopen nog in 2024, zijn er nieuwe initiatieven?

“We zorgen dat medewerkers voldoende basiskennis hebben over precare verblijfsstatuten, door de onthaalmedewerkers te versterken via een interne opleiding. Het stuk rond perspectiefbegeleiding is voornamelijk voortzetting, maar wat we dit jaar nog van plan zijn is de methodische onderbouwing sterker maken. Bijvoorbeeld: hoe gaan we om met alle trauma's die mensen in een precare verblijfssituatie hebben? Iemand die in opvang komt, krijgt een zekere rust, en dan komen allerlei psychologische en medische problemen naar boven. Psychologische hulpverlening aan mensen zonder wettig verblijf is zeer moeilijk toegankelijk. We willen daar de dwarsverbindingen leggen met expertise die we zelf hebben, bijvoorbeeld slachtofferhulp.”

Was Gent geen pilootproject?

“Ja, dus daar kunnen we een standaard zetten voor gans Vlaanderen. Of en hoe het project verlengd wordt, hangt in de eerste plaats af van de lokale overheid. De stad Gent ziet nu dat er minder mensen op straat leven, dus die maatschappelijke kost verdwijnt, en federaal wordt het voor een stuk bijgepast. Hierdoor is het niet alleen financieel interessant, maar hierdoor hebben we ook een samenwerkingsverband met de Dienst Vreemdelingenzaken en met Fedasil. Dit maakt dat we voor een aantal procedures een versnelde behandeling krijgen. Dit is belangrijk want in zo een project kan je natuurlijk niet twee jaar zitten wachten tot iemand een uitspraak krijgt over

zijn verblijfsprocedure. Natuurlijk hangt een eventuele verlenging ook af van het verkiezingsresultaat.”

In het memorandum staan ook veel verwachtingen naar de lokale overheden.

“Er wordt al veel beroep gedaan op het Mind-Spring programma. Maar het draagvlak om opvanginitiatieven te organiseren voor deze doelgroep is natuurlijk een ander verhaal. Natuurlijk zijn heel wat van deze projecten, bijvoorbeeld in Nederland, opgestart omdat de lokale overheid zag dat deze mensen in het straatbeeld verschenen. Want door te doen alsof er geen daklozen zonder papieren zijn, vergroot je het probleem alleen maar. Uiteindelijk vergroot het risico op verslaving en overlevingscriminaliteit alleen maar als je niks doet.

Wat verwacht je van het bovenlokale?

“Heel wat mensen zonder papieren komen terecht bij middenveldorganisaties, en die kunnen op hun eentje niet zoveel doen. Ook andere partners als lokale overheden, Fedasil, of de advocatuur, lopen elk op hun eigen manier tegen dezelfde grenzen aan. Vanuit het project in Gent slagen we er in om al die partners rond eenzelfde tafel te brengen, maar federale partners als Fedasil en Dienst Vreemdelingenzaken kunnen nog veel sterker betrokken worden op lokaal niveau. Natuurlijk hangt dit ook van de beschikbare middelen af, want ze hebben nu al te maken met dossierachterstand en opvangcrisisen. Je moet eerst uit het crisisniveau geraken vooraleer je kan nadenken hoe je de zaken structureel kan aanpakken. Maar ik heb toch de indruk dat dit thema nog te weinig bovenlokaal wordt aangepakt. Mijn ervaring in Gent is dat er door overleg veel meer wederzijds begrip ontstaat over hoe al die instanties functioneren.”

“Er rust nog een groot taboe op deze hulpverlening en ik hoop dat we met alle partners van het Veilig Huis, en alle sectoren waarmee we samenwerken, die drempel kunnen verlagen.”

Monique Van Malderen, themaverantwoordelijke, over familiaal geweld

Wat zijn voor jou de prioriteiten?

“Het Veilig Huis is officieel geopend, maar op dit moment is het nog niet operationeel. De gemeenschappelijke dossiers moeten federaal en Vlaams nog op elkaar worden afgestemd. Ik zou het fijn vinden als dit de komende maanden opgelost geraakt.”

Het idee vindt wel steeds meer weerklank.

“Het thema familiaal geweld is zeer actueel. Wat een belangrijke prioriteit is vanuit ons hulpcontinuüm is de beeldvorming van familiaal geweld. In de media komende extreme vormen van geweld of intiem terrorisme. Terwijl de situaties die het meest bij ons terechtkomen problemen zijn, waar je met de relatie aan de slag kan gaan. Dat het thema leeft zie je ook in onze cijfers: in 2022 stelden 2024 mensen een hulpvraag met betrekking tot dit thema. Onze visie is te spreken over betrokkenen in plaats van dader/slachtoffer, en ons te concentreren op de relationele dynamiek. Er rust nog een groot taboe op deze hulpverlening en ik hoop dat we met alle partners van het Veilig Huis, en alle sectoren waarmee we samenwerken, die drempel kunnen verlagen.”

Staan er behalve het Veilig Huis nog nieuwe dingen op stapel?

“Heel het ambulante begeleidingsaanbod zit nu opgesplitst in expertises zoals PRW of slachtofferhulp, en voor een welzijnspartner is het hierdoor soms moeilijk om te weten waar men zich moet aanmelden. Daarom gaan we ons nu zo organiseren dat er één punt komt voor aanmelders, en dat we een antwoordgarantie geven naar aanbod. Ook de allochtone gemeenschap vindt zijn weg, maar we zien ze vooral in het crisisteam en in het vluchthuis. Daar moeten we op inzetten om hen in een vroeger stadium bij ons te krijgen. Wat we ook nog in het memorandum benadrukt hebben is gans het luik rond ouderenmisbehandeling. Want ook daar kunnen lokale overheden heel wat betekenen, bijvoorbeeld vanuit woonzorgcentra of initiatieven rond mantelzorg. Het is een thema dat momenteel nog teveel onder de radar blijft.”

Wat hoop je dat met het memorandum gebeurt?

“Wij hebben als CAW de verantwoordelijkheid om op cliëntniveau in te zetten, maar de lokale overheid moet sensibiliseren en toeleiden. De lokale overheden zijn betrokken bij het Veilig Huis, dus zij moeten er mee voor zorgen dat aanmelders vlot hun weg ernaartoe vinden. De bekendmaking van de 1712-lijn is nog zo een punt, dit zou systematisch moeten vermeld worden. Wijs mensen de weg waar ze terecht kunnen voor informatie en consult.”

LEES MEER OVER DEZE EN ANDERE SPEERPUNTEN IN ONS MEMORANDUM

Die vind je op

www.caw.be/memorandum2024-oost-vlaanderen

Ladies' Circle 41 Gent - Leieland

Ladies' Circle is een serviceclub waarin jonge en dynamische vrouwen tot 45 jaar zich inzetten om een verschil te maken in de maatschappij. Ze richten zich hierbij op de doelgroep van kwetsbare vrouwen en kinderen in Gent en het Leieland. Hun motto luidt : Friendship & Service.

Friendship: staat voor de eensgezindheid en verbondenheid die deze jonge, drukbezette vrouwen met nood aan een meerwaarde en ontspanning voelen.

Service: staat voor de fundraising activiteiten die zij voor verschillende goede doelen organiseren en waarvan de opbrengst volledig naar deze goede doelen gaat.

Ons CAW is één van de vele goede doelen die steun ontvangen van Ladies' Circle. Heel concreet gaat dit over een zeer gesmaakt kerstgeschenk in de vorm van een prachtige box vol verzorgingsproducten en meer voor iedere vrouw en meisje die rond de kerstperiode verbleef in een aantal van onze opvangcentra. Daarnaast mochten we recent een cheque van 9000 euro in ontvangst nemen ten voordele van een speelplek voor kinderen in het CAW. Hierdoor konden we zowel voor Gent als in Dendermonde een prachtige trampoline aanschaffen, waardoor de kinderen op een veilige manier hun hartje kunnen luchten in de tuin.

Het engagement van Ladies' Circle gaat echter verder. Op het Kinderkerstfeest voor Kinderen uit kwetsbare gezinnen, waar ons CAW een van de organisatoren is, zijn ze actief als enthousiaste vrijwilligers die op 24 december het beste van zichzelf geven om een warm en mooi moment te maken voor de kinderen en hun familie. Binnen de Ladies' Circle merkt men dat er de laatste

jaren de hulpvragen toenemen, elke hulpvraag wordt getoetst aan de doelstelling 'Kunnen we het verschil maken?'

Moet het gezegd worden dat deze dames sociaal engagement hoog in het vaandel dragen?

Het enthousiame en de gedrevenheid waarmee de ladies samen met het CAW het verschil willen en kunnen maken wekt oprechte bewondering op. Bedankt Ladies' en laten we nog vele jaren samen onze schouders zetten op het aanpakken en bestrijden van armoede, uitsluiting en vooroordelen.

Met dank aan Kimberly Van Tornhout, voorzitter Ladies' Circle 41 Gent-Leieland, voor het boeiende en motiverende gesprek.

*Wil jezelf het CAW ondersteunen?
Neem contact op met Noël Callebaut:
noelcallebaut@cawoostvlaanderen.be
09 432 00 60*

Wat is CAW Oost-Vlaanderen?

Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Oost-Vlaanderen is een pluralistische organisatie die deskundige hulpverlening biedt aan iedereen met vragen of problemen in verband met welzijn.

CAW Oost-Vlaanderen **informeert, begeleidt en biedt onderdak** indien dat nodig is. Onze **doelgroepen** zijn mensen in kwetsbare situaties zoals daklozen, slachtoffers van geweld, jongeren, (ex-)gedetineerden, vluchtelingen, gebroken gezinnen enz. Onze hulpverlening is professioneel, divers, vertrouwelijk en anoniem.

Onze organisatie telt 649 medewerkers en jaarlijks kloppen 26.570 mensen met een hulpvraag aan bij CAW Oost-Vlaanderen.

Volg CAW Oost-Vlaanderen via www.caw.be en www.facebook.com/cawoostvlaanderen. Contact opnemen kan onder meer telefonisch via 09 265 89 20.

Voor extra projecten en initiatieven zijn **giften, legaten en schenkingen** steeds welkom op BE25 0689 0002 0082 – BIC GKCCBEBB. Voor bijdrages vanaf 40 euro krijgt u van ons een fiscaal attest, goed voor een belastingvermindering van 45 %. Een gift van 100 euro kost u dus eigenlijk maar 55 euro.

DIRECTIE

GEERT HILLAERT /
Algemeen directeur
geerthillaert@cawoostvlaanderen.be

TINE VANDENBOSSCHE /
HR directeur
tinevandenbossche@cawoostvlaanderen.be

ALAIN SLOCK /
Inhoudelijk directeur
alainslock@cawoostvlaanderen.be

BESTUURSORGaan

Kris Coenegrachts (voorzitter), Kathleen Van Haute, Gerry van de Steene, Mark Block, Stefan Bockstal, Guido Van de Pontseele, Christl Willems, Kathleen Van Rysseghem, Thomas Vervaeet en Sara Goossens.

OPGEKLOPT

KIJK VERDER DAN DE DRUPPELS

De zon breekt door de wolken en een regenboog verschijnt ... Een prachtig beeld dat me steeds kan bekoren, een verwijzing naar de gedachte dat er zoiets kan bestaan als een ideale wereld. De veelkleurige regenboog die de hoopvolle boodschap met zich meedraagt van diversiteit, het ultieme teken van verdraagzaamheid. De regenboog overspant een wereld waarin we vaak op zoek zijn, een wereld die heel veel mogelijkheden in zich heeft.

Het lijkt diep in de mens gebakken te zitten om niet de regenboog maar de druppels te zien, de uitdagingen, de teleurstellingen ... We zien met gemak hetgeen ons anders maakt dan de andere maar het vergt inspanning om te zien wat ons bindt.

We zijn zo verschillend van elkaar en toch gelijk. Onze eigenheid is een waardevolle meerwaarde om samenhoorigheid te realiseren. Zoals een regenboog de verschillende kleuren nodig heeft om een regenboog te zijn, zo hebben ook wij onze eigenheid nodig om een gemeenschap te vormen.

We leven in een tijd waarin we toegang hebben tot allerlei wetenschappelijke kennis, informatie en middelen om de wereld en de samenleving beter te maken. We kunnen dat elk vanuit onze eigenheid. Zegt de legende niet dat er aan het einde van elke regenboog een pot goud staat?

En wat als dat goud een metafoor is voor respect, samenwerken, verdraagzaamheid? Durf verder te kijken dan de donkere wolken en de regendruppels. Graai gulzig in de pot gevuld met goud, aanvaard de wereld in al haar schoonheid en diversiteit en werk samen om te verbeteren wat kan verbeterd worden.

Noël Callebaut
Stafmedewerker
fondsenwerving en communicatie
noelcallebaut@cawoostvlaanderen.be
09 432 00 60

MIEKE: 'DAAR STOND IK DAN'

Daar stond ik dan: een nietig persoontje. Het voelde alsof niets van mezelf was overgebleven. Ik zou zeventig worden maar was reeds herleid tot een grijs hoopje as. Nog even blazen en ook dat beetje overschot zou wegwaaien. En toch wist ik dat ook uit as nieuw leven kan ontstaan. Er was Patricia die zich over mij ontfermde en me deed geloven dat uit de as de feniks kan geboren worden. Ik toonde bereidwillig mijn innerlijke gebrokenheid en we gingen samen op weg.

Terugblikken op intense ervaringen is heftig. Patricia zag al snel dat ik mentaal geen concrete structuur meer had. Ze peilde rustig, zonder oordeel en leerde mij terug te keren naar mijn eigen innerlijke ruimte. Dat vraagt geduld en empathie van een hulpverlener. Patricia had die capaciteiten. Ze ging samen met mij op verkenning. Dat schiep veiligheid en vertrouwen.

Gaandeweg ervaarde ik verkoeling in mijn oververhit brein. Patricia reikte mij helende zinnen aan, deed niets overhaast en forceerde nooit. Ik zag in haar de metafoer van water: het zachte overwint het harde. Water overwint obstakels, door te stromen maar ook door dingen uit de weg te ruimen. Totdat er uiteindelijk een bedding is gevormd. Daar kan men reflecteren en vinden wat men verloren was.

Wat is het kostbaarst? Een druppel water of een parel? Water natuurlijk! Een parel probeert enkel de schoonheid van het water na te bootsen. Maar hij is prachtig en onschatbaar. En telkens een parelende traan over mijn wang gleed, dacht ik aan het gedicht van Saadi Shiraz, een Perzische dichter uit de 13de eeuw:

“Een druppel die uit een regenwolk viel raakte in de war door de uitgestrektheid van de zee.

‘Wie ben ik in de onmetelijke oceaan?’

Terwijl de druppel zichzelf minachtend bekeek, koesterde een schelp hem in haar boezem. De hemel verzorgde hem zo teder zodat een prachtige parel ontstond. Groot geworden uit nietigheid klopte hij aan de deur van het niets... tot er leven ontstond...”

De therapie kon na twee intense jaren afgerond worden. In schoonheid en met een immense dankbaarheid voor de hulp van Patricia. Ik blijf reflecteren, dat heeft zij mij geleerd.

Het is de kracht van een uitstekende, respectvolle therapeute die mij de nodige energie gaf en waardoor ik mijn eigen sterkte vond en wil bewaren.

Tevens grote dank aan het CAW, dat de deur gul en onvoorwaardelijk openzet voor diegenen die het zo nodig hebben.